«Муниципальное казенное общеобразовательное учреждение
«Средняя общеобразовательная школа им. В.Х. Кагазежева
с.п.Псынабо»

«Рассмотрено» Руководитель МО классных руководителей _____/ А.Х.Жилова / Протокол № 1 от 28.08.2023г.	«Согласовано» Заместитель директора по УВР _____/Р.Б.Шугушхова /	«Утверждаю» Директор МКОУ СОШ с.п.Псынабо _____/И.Х.Теувова/ Приказ № 283 от 28.08.2023г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Предмет	Кабардино-черкесский язык (родной)
Класс	3-4
Учебный год	2023-2024

1.Планируемые результаты учебного предмета, курса

3 класс

Ящ1эн хуейхэр:

1. Адыгэбзэалфавитымхэтхьэрфхэр, макъзешэхэмрэмакъдэк1уашэхэмрэящытык1эхэр; ударенэрзытелъмакъымрэзытемылъымрэ, макъдэк1уашэдэгухэмрэжьгъыжьгъхэмрэ, псалъэмиехьэк1ык1эр. Псалъэухак1эзэджэр (зищ1ысыржа1эн, определенэиратынухэмыту); зэра1уатэ, зэрыупщ1эпсалъэухахэр (зэрызэхахымипкъитк1эарзищ1ысырящ1эу).
2. Псалъэмикъежьап1мдежмакъэ-рхьэрф**а**-к1экъызэрагъэлъагъуэр (зэратхыр).
3. Ударенэрзищ1ысыр (ударенэрзытелъпычыгъуэ, зытемылъпычыгъуэ).
4. ПсалъэмкъыщыкIуэмакъырхьэрфкIэкъыщамыгъэлъагъуэр.
5. Псалъэхэмезыхэржэуапзыхуэхъуупщ1эя1эузэрыщыт. Хэт? Сыт? Сытищ1эрэ?упщ1эхэмжэуапяхуэхъупсалъэхэр.
6. Псалъэ зэлъэпкъэгъук1э зэджэр.

Яхузэф1эк1ыпхъэхэр

1. Хъэт1 тэмэмк1э псалъэхэр, псалъэухахэр, псалъэ 40—45-рэ хъу тхыгъэхэр тхыфын, хьэрф дамыгъэхуу, лей дамытхэу, езы хьэрфхэр дахэу, зэрыщытын хуейм хуэдэу, тхауэ;
2. псалъэхэр пычыгъуэк1э зэпыудын, ударенэр зытелъ пычыгъуэр къыхэгъэбелджылык1ын, сатырым имыхуэ псалъэхэр пычыгъуэк1эрэ ехьэк1ын;
3. хьэрфышхуэк1э къегъэжьауэ тхын ц1эхэр, унэц1эхэр, къуажэ, къалэхэм я ф1эщыгъэц1эхэр, псэущхьэхэм зэреджэхэр;
4. **уы, йы,** йэ пычыгъуэхэр хьэрфзешэ **ы, э** ящ1ымыгъуу тхын, (ужьэ, убалъэ, къэубыдын, тын, игъуэ,
5. ударенэр зытемылъ макъзешэ **э** къигъэлъагъуэу хьэрфзешэ **а** щатхым и щапхъэхэр псалъэр и пэщ1эдзэ теплъэр (псалъалъэм зэритым хуэдэу) и1эу къэхьын ик1и ар дыдэмк1э абыхэм я тхык1эр къэпсэлъык1эк1э зэхагъэк1ын (къамэшхуэ — къамэ, мастэ папц1э — мастэ пагуэ);
6. послелогхэр зи гъусэ псалъэм къыпыхауэ тхын; псалъэр зэрызэхэт макък1э зэпкърыхын: псалъэхэр пычыгъуэк1э зэпыудын, ударенэр зытелъ пычыгъуэр гъэбелджылын, псалъэм макъхэмрэ хьэрфхэмрэ зэрыщызэк1элъыхьар гъэбелджылын, псалъэр зэрызэхэт макъхэмрэ хьэрфхэмрэ бжыгъэк1э зэрызэхуэхъур къэгъэлъэгъуэн (ин, псы, дыгъужь, мэрак1уэ, щ1эхыу);
7. псалъэр жэуап зыхуэхъу упщ1эр тэмэму хуэгъэувын, абык1э къэщ1эн предмет, щытык1э, лэжьыгъэ къэзыгъэлъагъуэ псалъэхэр ;
8. Хэт? упщ1эм жэуап хуэхъу псалъэхэмрэ Сыт? упщ1эм хуэхъухэмрэ зэхэгъэк1ын;
9. хэт псалъэхэм яку дэлъ зэпыщ1эныгъэхэр гъэбелджылын, псалъэухам и пкъыгъуэ нэхъыщхьэхэр (подлежащэмрэ сказуемэмрэ) къыхэгъэк1ын;
10. псалъэухар хьэрфышхуэк1э къегъэжьауэ тхын; и к1эм точкэ, зэрыупщ1э, хэ1этык1а нагъыщэхэр гъэувын;
11. тыншу зэхэт тхыгъэ мыиныр диктанту ятхын, гъэ еджэгъуэм и к1эм псалъэ 40—45 м нагъэсу;

12. зэпха упщ1эхэу хуагъэувхэм тхыгъэк1э жэуап иратын, апхуэдэ жэуапхэр псалъэуха къызэрык1уэ тынш зытхухыу зэхэт тхыгъэ зэпха хъуурэ;
13. тхыгъэ мыиныр (псалъэ 50—60) егъэджак1уэм игъэува планым тету жьэры1уатэу е тхыгъэк1э къэ1уэтэн (изложенэм и л1эужьыгъуэ нэхъ тынш дыдэ)

4 класс

Личностные результаты:

• формирование этнической и общероссийской гражданской идентичности (осознание обучающимися своей принадлежности к адыгскому этносу и одновременно ощущение себя гражданами многонационального государства, формирование патриотических ценностей);

• овладение знаниями о родной культуре, религии, уважительное отношение к культурам и традиционным религиям народов России, формирование межэтнического согласия;

• формирование уважительного отношения к семейным ценностям и традициям, любви к природе, родному краю; понимание важности здорового образа жизни;

• развитие умения сотрудничать со сверстниками и взрослыми, предотвращать конфликтные ситуации;

• формирование мотивации к учебной деятельности;

• умение формулировать цель деятельности, задачи, планировать ее, осуществлять самоконтроль, самооценку.

Метапредметные результаты:

• использование приобретенных на родном языке знаний для решения коммуникативных и познавательных задач, для работы с различными источниками информации (словари, энциклопедии, Интернет-ресурсы и т.д.);

• умение составлять диалог на заданную тему, ориентируясь в средствах и условиях общения;

• выбор необходимых языковых средств для ведения диалога, умение составлять письменные тексты;

• развитие коммуникативных способностей школьника, умения выбирать адекватные языковые и речевые средства для успешного решения коммуникативной задачи;

• умение работать с различными видами информации, использовать орфографические и пунктуационные правила.

Предметные результаты:

• осознание родного языка неотъемлемой частью национальной культуры народа;

• получение начальных представлений о нормах родного языка (орфографических, лексических, грамматических), правилах речевого этикета;

• знание правил правописания;

• умение применять орфографические и пунктуационные правила в объеме изученного материала, находить, сравнивать, классифицировать звуки, буквы, части слова, части речи, члены предложения;

• умение работать с текстами, справочной литературой, словарями, проверять написанное, обобщать знания о языке и применять на практике, в том числе в различных коммуникативных ситуациях.

Объектом оценки предметных результатов служит способность обучающихся решать учебно-познавательные и учебно-практические задачи. Оценка достижения этих предметных результатов ведётся как в ходе текущего и промежуточного оценивания, так и в ходе выполнения итоговых проверочных работ.

2.Содержание учебного курса

3 класс

Макъхэмрэ хьэрфхэмрэ.

Бзэр псалъэухахэурэ, псалъэухахэр псалъэурэ, псалъэхэр пычыгъуэхэу, пычыгъуэхэр макъыу зэпкърыхыныр зэрахузэф1эк1ым адэк1э зегъэужьын. Макъзешэхэмрэ макъ дэк1уашэхэмрэ зэхэгьэк1ынымк1э я1э зэф1эк1хэмрэ есэныгъэхэмрэ егьэф1эк1уэн.

Хьэрфыр зыхухэха макъым нэмыщ1, нэгъуэщ1 макъ къигъэлъагъуэу къыщык1уэр зэхэц1ыхук1ыфын ик1и къеджэфын: псалъэм и къежьап1эм деж щызэхэпх макъзешэ **э**-р хьэрфзешэ **а**-к1э къызэрагъэлъагъуэр (*адыгэ, адакъэ, адрей),* **п, т** хьэрфхэмк1э **п1, т1** макъ дэк1уашэхэр къагъэлъэгьуэнк1э зэрыхъур *(пкъынэ, тк1уатк1уэ).*

Хьэрфк1э къэмыгъэлъэгъуа макъхэр тхыгъэм къыхагъуэтэфу ик1и къеджэфу егъэсэным ехьэл1а лэжьыгъэхэр егъэк1уэк1ын: **у**-,**й**-хэм я ужьк1э **ы** къыщапсэлъыр, ауэ ямытхыныр(унэ, гъуджэ, гущэ, итхьэщ1ащ, ин, игъуэ).

Макъ къимыгъэлъагъуэу хьэрф щатхым и къэк1уэк1эм нэ1уасэ хуэщ1ын, хьэрфым макъ къыщимыгъэлъагъуэм деж, хьэрфым къемыджэу егъэсэн:(жыгыу1у, ек1уэк1ыу).

Макъзешэ **у**-мрэ макъ дэк1уашэ **у**-мрэ зэхэгъэк1ынымк1э я1э есэныгъэхэр егъэф1эк1уэн.

Хьэрф **э**-р, урысыбзэм щи1э мыхьэнэр и1эу, адыгэбзэми къыщагъэсэбэпынк1э зэрыхъум щыгъуэзэн. Ар къызыщагъэсэбэп псалъэхэм къеджэфын ик1и ахэр ятхыфын(экскурс, экскаватор, этаж, элеватор,*н.).*

Пычыгъуэ **йэ** зэхахыу **е** ятхынк1э зэрыхъум щыгъэгъуэзэн. Ар тхыгъэм къыщагъэсэбэпын(еджэн, ерыщ, ежьу, *н).*

Хьэрф **ё** - р, урысыбзэ алфавитам щи1э мыхьэнэр зэри1эу, адыгэбзэм къызэрыщагъэсэбэпыр ящ1эн(ёлкэ, шофёр, пулемёт).

Пычыгъуэ **йы**-р зэхахыу **и** ятхынк1э зэрыхъум щыгъэгъуэзэн. Абы теухуауэ ящ1эхэр тхыгъэм къыщагъэсэбэпыфын (ин, ищхъэрэ, ислъэмей, иухын, иубэн, я.).

Хьэрф **ю, я**-хэр, урысыбзэм ща1э мыхьэнэр я1эжу, адыгэбзэм къызэрыщагъэсэбэпыр ящ1эн(Юрэ, яслъэ, *н.).*

Зэгуэгъу хъу макъ дэк1уашэ дэгухэмрэ жьгъыжьгъхэмрэ зэхац1ыхук1ыфын **(п — б, ф — в, т — д,** н.).

Хьэрф зэгуэтк1э къэгъэлъэгъуа макъхэр, ахэр зыхэт пычыгъуэхэр, псалъэхэр ятхыным теухуа есэныгъэхэм зрагъэужьын. Псалъэхэр, псалъэухахэр, тхыгъэ к1эщ1хэр 1эрытхми зэрыбми къытратхык1ын.

Зэрыбми 1эрытхми къытратхык1ыныгъэм къыдэк1уэу гу лъытэн: тхэн къыщрагъажьэм деж, япэрей хьэрфыр тхылъымп1э напэм и сэмэгурабгъу гъунэм

пэ1эщ1эу зэрагъэувым ик1и ар хьэрфышхуэу зэратхым. Апхуэдэу езыхэми ящ1ыфу есэн.

Псалъэухар тхын щаухам деж, абы и к1эм нагъыщэ гуэр зэрагъэувым гу лъатэн. Апхуэдэм деж ягъэув нагъыщэр а ятхым и къэпсэлъык1эм (и интонацэм) епхауэ зэрыщытыр ящ1эн.

Хьэрф зэгуэтк1э къагъэлъагъуэ макъ зыхэт псалъэхэр япэ щ1ык1э тэмэму (а хьэрф зэгуэтри зэрыхэтым хуэдэу) тхауэ кърагъэлъагъуэу, пычыгъуэрэ хьэрфхэу хэтхэм теухуауэ зэпкърахыу кърагъаджэу, ит1анэ хьэрф зэгуэтхэр дэгъэхуауэ ахэр езыхэм хагъэувэн хуейуэ доскам къыхуратхэ псалъэхэр къытратхык1ыфын. Апхуэдэу хьэрф зэгуэтхэр зыхущыщ1э псалъэ зыхэт псалъэухахэр къытратхык1ыфын.

Зи къэпсэлъык1эмрэ зи тхык1эмрэ зэтехуэ псалъэхэр, апхуэдэ псалъэу зэхэт псалъэухахэр диктанту (къызэрыжра1эм ипкъ итк1э) ятхыфын.

Зи къэпсэлъык1эмрэ зи тхык1эмрэ зэтемыхуэ псалъэхэм к1элъыплъын.

Апхуэдэхэм (нэхъ тынш дыдэхэм) я тхык1эр къапщытэфын, зыщ1ып1э деж тхауэ зэритым иралъытуи, езы псалъэухар зэрызэхэт пычыгъуэхэмрэ макърэк1э зэпкърахыури.

Хьэрфышхуэр псалъэухам, ц1ыхуц1эхэм, псэущхьэм ф1ащ ц1эхэм я къыщ1эдзап1эхэм ятхыфын.

Пычыгъуэр.

Псалъэр пычыгъуэк1эрэ зэпыудыныр. Псалъэр щатхк1э, сатырым щимыхуэм деж, абы щыщ 1ыхьэхэр къык1элъык1уэ сатырым зэрырахьэк1ым и хабзэм щыщ нэхъ къызэрыгуэк1хэр ящ1эн, хьэрф зэгуэт зыхэт псалъэхэм я ехьэк1ык1эм к1элъыгъэплъын, щытхэк1э къагъэсэбэпыфу егъэсэн, **у** зыхэт хьэрф зэгуэтхэм щыщ дэтхэнэ зы макъзешэ **ы** къызык1элъык1уэр и закъуэу сатырым къибнэ зэрыхъур егъэщ1эн *(кхъу-за-нэ, ку-мы-лэ).*

Ударенэр.

Псалъэм ударенэ зытехуэу хэт пычыгъуэр къыхагъэбелджылык1ыфын. Пычыгъуэм ударенэр зэрыте1эпхъук1ым къыхэк1к1э, а пычыгъуэм хэт макъыр **а**-ми **э**-ми щызэхамыщ1ык1ым деж, е **а**-м и п1эк1э **э** зэхахыу щыщытым деж, ятхынур зищ1ысыр къахутэфын, къызэрапщытэ псалъэ къыхуагъуэту (апхуэдэу ящ1ынур мыгугъуу щыщытым деж) (*бажафэ — бажэ, фалъэшхуэ — фалъэ, щ1алэф1 — щ1алэ,* н.).

Алфавитыр.

Алфавитым и мыхьэнэр. Хьэрфхэм зэреджэмрэ абыхэм къагъэлъагъуэ макъхэм я 1ук1эмрэ зэхац1ыхук1ыфын. Алфавитым хьэрфхэм ща1э зэк1элъык1уэк1эр ящ1эн. Кърат псалъэхэр алфавитк1э зэк1элъык1уэу ятхыфын. Къыхуагъэлъагъуэ тхыгъэм хэт псалъэхэр алфавитк1э зэк1элъыхьауэ къыхатхык1ыфын. Тхылъым ит псалъалъэм ирилэжьэфу егъэсэн, псалъэ иратхэр алфавитам иригъуазэурэ псалъалъэм зэрыщызэк1элъыхьам хуэдэу зэхэтхык1ыфын (псалъэм и япэ хьэрфым тещ1ыхьауэ).

Псалъэ.

Хьэрфышхуэхэр щатхым теухуауэ зрагъэщ1ахэм зрагъэужьын (хагъэхъуэн). Къалэхэм, къуажэхэм, псыхэм я ц1эхэр хьэрфышхуэк1э кърагъажьэу зэратхыр ящ1эн. Ар я тхыгъэхэм къыщагъэсэбэпыфын.

Х э т ? С ы т ? С ы т х у э д э ? С ы т и щ 1 э р э ? С ы т и щ 1 а р ? С ы т и щ 1 э н у р ? С ы т я щ 1 э н у р ? С ы т я щ 1 э р э ? Упщ1эхэм жэуап яхуэхъу псалъэхэм щыгъуэзэн. Апхуэдэ упщ1эхэр езы еджак1уэхэми ягъэувыфын.

Предметхэм, лэжьыгъэхэм, щытык1эхэм я ф1эщыгъэц1эхэр зэхагъэк1ыфын.

Предметхэм я ц1эхэр гуп-гупурэ ягуэшыфын (зэрыджэгу хьэпшыпхэм я ц1э, еджэныгъэм епха хьэпшыпхэм я ц1э, къэк1ыгъэхэм я ц1э, псэущхьэхэм я ц1э, н.).

Ахэр къызэщ1эзыубыдэ псалъэхэр къыхуагъуэтыфын (псалъэм папщIэ:*джанэ, гъуэншэдж, цей, щ1ак1уэ, бостей, к1агуэ, къэптал, джэдыгу* — щыгъынхэщ).

Предметхэм ящ1эхэр (къащыщ1хэр) къызэрык1 псалъэхэр гуп-гупурэ ягуэшыфын, ахэр зыгъэзащ1э (къызыщыщ1) предмет елъытак1э (ц1ыхухэм, псэущхьэхэм, хьэпшыпхэм, дунейм и къэхъукъащ1эхэм,
Зи мыхьэнэк1э зэпэгъунэгъу псалъэхэм щыгъуэзэн (щапхъэ зэралъагъум ипкъ итк1э).

Зи мыхьэнэк1э зэпэщ1эуэ псалъэхэм щыгъэгъуэзэн.
Нэхъыбэрэ дызрихьэл1э послелогхэр егъэц1ыхун (*нэс, деж, щхьэк1э,* н.) Послелогхэр зи гъусэ псалъэхэм пыхауэ зэратхым гу лъегъэтэн.
Псалъэ лъабжьэм щыгъэгъуэзэн. Псалъэ зэлъабжьэгъухэм теухуауэ гуры1уэныгъэ ягъуэтын. Апхуэдэ псалъэхэм зэдайуэ зэдахэт 1ыхьэхэм гу лъатэн. Псалъэ зыбжанэм апхуэдэу зэдахэт 1ыхьэхэр къыхагъэбелджылык1ыфу есэн. Апхуэдэ 1ыхьэхэр зэщхьу щатхым гу лъегъэтэн *(мажьэ — мажьэшхуэ — мажьэ ф1ыц1э).*

Псалъэухар.

Бзэр псалъэухаурэ зэпкърыхын (ягуэшын), а псалъэухахэм къыхагъуэтык1ын ахэр зытепсэлъыхьыр, а зытепсэлъыхьым хужа1эр къэзыгъэлъагъуэ псалъэхэр (иужьк1э подлежащэ, сказуемэ жыхуа1энухэр). Псалъэухам и пкъыгъуэ нэхъыщхьэхэр. Псалъэухам хэт псалъэхэм яку дэлъ зэпхыныгъэр къахутэфын, упщ1э хуагъэувыным ипкъ итк1э. Псалъэухахэр я мыхьэнэк1э зэрызэщхьэщык1ым к1элъыгъэплъын. Псалъэухам и к1эм точкэ, упщ1э, хэ1этык1а нагъыщэ ягъэувыфу есэн. Псалъэухахэр я къэпсэлъык1эк1э зэрызэщхьыр, зэрызэщхьэщык1ыр зэхагъэк1ыфу егъэсэн.

Дэтхэнэ зы псалъэухари хьэрфышхуэк1э кърагъэжьэным теухуауэ я1э есэныгъэм зрагъэужьын. Псалъэуха зэхалъхьэфын ик1и ятхыфын

<u>4 класс</u>

. Ипэ классхэм щаджахэм къытегъэзэжын. (17ч.)

Псалъэуха. Макъхэмрэ хьэрфхэмрэ. Къызэрапщытэ диктант. Псалъэм и зэхэлъык1эр. К1эух. Зэхъуэк1а зэрыхъу префиксхэр. Псалъэр къызэрыхъу префиксхэр. Суффикс. Къызэрапщытэ диктант. Псалъэпкъ. Псалъэухам и пкъыгъуэ зэлъэпкъэгъухэр. Псалъэухам и пкъыгъуэ зэлъэпкъэгъуэхэр. Изложенэм хуэзыгъэхьэзыр урок. Изложенэ.

2. Щы1эц1э (12ч.)

Щы1эц1э унейхэмрэ зэдайхэмрэ. Щы1эц1эм и закъуэ бжыгъэмрэ куэд бжыгъэмрэ. Щы1эц1эхэр падежк1э зэхъуэк1а зэрыхъур. Щы1эц1эхэм я склоненэ щ1ык1ит1ыр: белджылы мыбелджылы. Щы1эц1эм и закъуэ бжыгъэмрэ куэд бжыгъэмрэ я склоненэр. Падеж к1эуххэм я тхык1эр. Падеж к1эуххэм я тхык1эр. Къызэрапщытэ диктант. Послелогхэр.

3. Плъыфэц1э (5ч.)

Плъыфэц1эхэр бжыгъэк1э зэхъуэк1ын. Плъыфэц1эхэм падежк1э зэрызахъуэжыр. Плъыфэц1эхэм падежк1э зэрызахъуэжыр. Зэгъусэу къэк1уа щы1эц1эмрэ плъыфэц1эмрэ я тхык1эр. Сочиненэм хуэзыгъэхьэзыр урок. Сочиненэ.

4. Ц1эпапщ1э (4 ч.)

Ц1эпапщ1э. Щхьэ ц1эпапщ1эхэр. Щхьэ ц1эпапщ1эхэр. Еигъэ ц1эпапщ1эхэр Зыгъэлъагъуэ ц1эпапщ1эхэр.
Гъэ псом яджам пхрыплъыжын. **(1ч.)**

5.Глагол (12ч)

Глагол. Глаголым теухуауэ гуры1уэгъуэ.Унафэ щ1ыныгъэ глагол. Инфинитив. Глаголым и зэманхэр. Глаголым и щхьэхэр. Глаголым и щхьэхэр. Глаголым я спряженэ.

6. Гъэм яджар къэпщытэжын (3ч.)

1. Ипэ классхэм щаджахэм къытегъэзэжын. (17ч.)

Псалъэуха. Макъхэмрэ хьэрфхэмрэ. Къызэрапщытэ диктант. Псалъэм и зэхэлъык1эр. К1эух. Зэхъуэк1а зэрыхъу префиксхэр. Псалъэр къызэрыхъу префиксхэр. Суффикс. Къызэрапщытэ диктант. Псалъэпкъ. Псалъэухам и пкъыгъуэ зэлъэпкъэгъухэр. Псалъэухам и пкъыгъуэ зэлъэпкъэгъуэхэр. Изложенэм хуэзыгъэхьэзыр урок. Изложенэ.

2. Щы1эц1э (12ч.)

Щы1эц1э унейхэмрэ зэдайхэмрэ. Щы1эц1эм и закъуэ бжыгъэмрэ куэд бжыгъэмрэ. Щы1эц1эхэр падежк1э зэхъуэк1а зэрыхъур. Щы1эц1эхэм я склоненэ щ1ык1ит1ыр: белджылы мыбелджылы. Щы1эц1эм и закъуэ бжыгъэмрэ куэд бжыгъэмрэ я склоненэр. Падеж к1эуххэм я тхык1эр. Падеж к1эуххэм я тхык1эр. Къызэрапщытэ диктант. Послелогхэр.

3. Плъыфэц1э (5ч.)

Плъыфэц1эхэр бжыгъэк1э зэхъуэк1ын. Плъыфэц1эхэм падежк1э зэрызахъуэжыр. Плъыфэц1эхэм падежк1э зэрызахъуэжыр. Зэгъусэу къэк1уа щы1эц1эмрэ плъыфэц1эмрэ я тхык1эр. Сочиненэм хуэзыгъэхьэзыр урок. Сочиненэ.

4. Ц1эпапщ1э (4 ч.)

Ц1эпапщ1э. Щхьэ ц1эпапщ1эхэр. Щхьэ ц1эпапщ1эхэр. Еигъэ ц1эпапщ1эхэр Зыгъэлъагъуэ ц1эпапщ1эхэр.

Гъэ псом яджам пхрыплъыжын. **(1ч.)**

5.Глагол (12ч)

Глагол. Глаголым теухуауэ гуры1уэгъуэ.Унафэ щ1ыныгъэ глагол. Инфинитив. Глаголым и зэманхэр. Глаголым и щхьэхэр. Глаголым и щхьэхэр. Глаголым я спряженэ.

6. Гъэм яджар къэпщытэжын (3ч.)

3.Тематичекое планирование

<u>3 класс</u>

№№ п/п	Темы разделов	Количество часов	
		по авторской программе	по данной программе
1	**ТхэкIэ тэмэмым теухуауэ блэкIа классхэм щаджам къытегъэзэжын**	10	10
2	**Псалъэ.**	3	3
3	**Псалъэ зэхэлъык1эр.**	12	12

4	**Псалъэ лъэпкъыгъуэхэр**	20	20
5	**Псалъэуха**	6	6
	Итого	51	51

4 класс

№ раздела и тем	Наименование разделов и тем	Учебные часы	Количество контрольных работ (в соответствии со спецификой предмета, курса)	Количество часов на практическую часть (в соответствии со спецификой предмета, курса)
1	**Ипэ классхэм щаджахэм къытегъэзэжын.**	17	1	
2	**Щы1эц1э.**	12	1	
3	**Плъыфэц1э.**	5	1	
4	**Ц1эпапщ1э.**	4	1	
5	**Глагол.**	12	1	
6	**Гъэм яджар къэпщытэжын.**	1	1	
7		51	6	

4.Календарно-тематичекое планирование

3класс

№№ п/п	Темэхэр	Кол-во час	Дата проведения	
			по плану	фактич.
1	**ТхэкIэ тэмэмым теухуауэ блэкIа классхэм щаджам къытегъэзэжын**	**13**		
1	Яджар къэпщытэжын: псалъэухахэр, хьэрфышхуэкIэ къызэрыщIадзэ,нагъыщэ ягъэувхэр	1		
2	ХьэрфышхуэкIэ къырагъажьэ псалъэхэр.	1		

3	Къызэрапщытэ диктант №1 «БлэкIа классхэм щаджам къытегъэзэжын» Щыуагъэхэм елэжьыжын. Макъ дэкIуашэхэр	1		
4.	Щыуагъэхэм елэжьыжын. Макъ дэкIуашэхэр	1		
5	*Й, и*-р псалъэм къызэрыщыкIуэр	1		
6	Макъ Э-р хьэрфзешэ А-к1э къыщагъэлъагъуэр.	1		
7.	Адмист. Конт.дик.	1		
8.	У-м и пэк1э ы кьыщык1уэр	1		
9.	Макъ дэкIуашэ пIытIахэр	1		
10.	Ударенэ	1		
11.	Пычыгъуэ, макъ, хьэрф елъытауэ псалъэр зэпкърыхын	1		
12.	**Къызэрапщытэ диктант №2 «Макъхэмрэ хьэрфхэмрэ». (Ди Хэкур)**	1		
13.	Щыуагъэхэм елэжьыжын. Псалъэ зэпыщ1ар	1		
2	**Псалъэ**	**3**		
14.	Псалъэр .Псалъэ зэпыщ1ахэм я тхык1эр.	**1**		
15.	**Админист дик**	1		
16.	Щыуагъэхэм елэжьыжын. Псалъэм и зэхэлъык1эр.	1		
3	**Псалъэ зэхэлъык1эр.**	**13**		
17	Псалъэ лъабжьэ	1		
18	К1эух	1		
19.	**Къызэрапщытэ диктант №3 «Псалъэ лъабжьэ. К1эух». (Хьэ гъэса)**	1		
20.	Щыуагъэхэм елэжьыжын. Префикс	1		
21.	Щхьэ префиксхэмрэ абыхэм я тхыкIэмрэ	1		
22.	**Бзэм зегъэужьын. Изложенэ «Джэдумрэ бзумрэ»»**	**1**		
23.	Щыуагъэхэм елэжьыжын. УнэцIэхэм, цIыхухэм я цIэхэм, псэущхьэхэм фIаща цIэхэм щапыувэм деж, щхьэ префиксхэр зэратхыр	1		
24.	Щхьэ префиксхэмрэ лабжьэхэмрэ макъ зэщхь хэту къыщык1уэр	1		
25.	*Зэры-, мы-* префиксхэр цIэ унейхэм зэрапыувэ щIыкIэр	1		
26.	адм	1		
27.	Псалъэпкъ	1		
28.	Щхьэ префикс у-м и пэк1э и къыщык1уэр	1		
29	**Къызэрапщытэ диктант №4 «Префикс. Суффикс». (Еджак1уэхэм я щэху)**	1		
4.	**Псалъэ лъэпкъыгъуэхэр**	**19**		
30.	Щыуагъэхэм елэжьын. Псалъэ лъэпкъыгъуэхэмк1э гуры1уэгъуэ	1		
31.	Щы1эц1э	1		

32.	Щы1эц1э унеймрэ зэдаймрэ	1		
33	**Къызэрапщытэ диктант №5 «Щы1эц1э»**	**1**		
34	Щыуагъэхэм елэжьын **.** Плъыфэц1э	1		
35	Админист. кьы	1		
36	**Бзэм зезыгъэужь. Изложенэ. (Щхьэк1эмрэ лъэдакъэмрэ)**	1		
37	Щыуагъэхэм елэжьын. Плъыфэц1э	1		
38	ПлъыфэцIэ	1		
39	Глагол	1		
40	Глаголыр зэманк1э зэхъуэк1а зэрыхъур	1		
41	Глаголым теухуауэ къащ1ар къызыщ1экъуэжын	**1**		
42	**Къызэрапщытэ диктант №6 «Глагол». (Гъатхэр къызэрык1уар)**	1		
43	Щыуагъэхэм елэжьын. Ц1эпапщIэ. Щхьэ ц1эпапщIэхэр	1		
44	Еигъэ къызэрык1 ц1эпапщ1эхэр	1		
45	Зыгъэлъагъуэ ц1эпапщ1эхэр	1		
46	Послелог	1		
47	**Къызэрапщытэ диктант №7 «Псалъэ лъэпкъыгъуэхэр». (Псым фыщымышынэу зевгъасэ)**	1		
48	Щыуагъэхэм елэжьын.	1		
5.	**Псалъэуха**	**3**		
49	ПсалъэухамкIэ гурыIуэгъуэ. Псалъэуха лIэужьыгъуэхэр	1		
50	**Къызэрапщытэ диктант № 8**	1		
51	Щыуагъэхэм елэжьын. Псалъэухам и пкъыгъуэхэр	1		

4 класс

№ урока	**Тема урока**	**Количество часов**	**По плану**	**По факту**
	Ипэ классхэм щаджахэм къытегъэзэжын (17ч)			
1. 1	Псалъэуха.	1		
.	Макъхэмрэ хьэрфхэмрэ.	1		
.	Пычыгъуэхэмрэ ударенэмрэ.	1		
.	Пычыгъуэхэмрэ ударенэмрэ.	1		
5.	**Къызэрапщытэ диктант**	1		
6.	Щыуагъэхэм елэжьын. Псалъэм и зэхэлъык1эр. Лъабжьэ.	1		

7.	К1эух.	1		
8.	Зэхъуэк1а зэрыхъу префиксхэр	1		
9.	Зэхъуэк1а зэрыхъу префиксхэр	1		
10.	Псалъэр къызэрыхъу префиксхэр	1		
11.	Суффикс	1		
12.	Суффикс	1		
13.	Псалъэпкъ Щ. ел.	1		
14.	Псалъэпкъ Щ. ел.	1		
15.	Псалъэухам и пкъыгъуэ зэлъэпкъэгъухэр.	1		
16.	**Къызэрапщытэ диктант.**	1		
17.	Щыуагъэхэм елэжьын. Псалъэухам и пкъыгъуэ зэлъэпкъэгъухэр	1		
18.	Щы1эц1э.Щы1эц1э унеймрэ зэдаймрэ.	1		
19.	Щы1эц1эм и закъуэ бжыгъэр.	1		
20.	Щы1эц1эм и куэд бжыгъэр.	1		
21.	Щы1эц1эхэр падежк1э зэхъуэк1а зэрыхъур (склоненэр)	1		
22.	Щы1эц1эхэр падежк1э зэхъуэк1а зэрыхъур (склоненэр)	1		
23.	Щы1эц1эм я склоненэ щ1ык1ит1ыр: белджылы мыбелджылы .	1		
24.	Щы1эц1эм и закъуэ бжыгъэмрэ куэд бжыгъэмрэ я склоненэр	1		
25.	Падеж к1эуххэм я тхык1эр.	1		
26.	Падеж к1эуххэм я тхык1эр	1		
27.	**Къызэрапщытэ диктант.**	1		
28.	Щыуагъэхэм елэжьын.Послелогхэр.	1		
29.	Падеж к1эуххэм я тхык1эр	1		
30.	Плъыфэц1эр. Плъыфэц1эхэр бжыгъэк1э зэхъуэк1ын.	1		
31.	Плъыфэц1эр. Плъыфэц1эхэр бжыгъэк1э зэхъуэк1ын.	1		
32.	Плъыфэц1эхэм падежк1э зэрызахъуэжыр.	1		
33.	Зэгъусэу къэк1уа щы1эц1эмрэ плъыфэц1эмрэ я тхык1эр.	1		
34.	Зэгъусэу къэк1уа щы1эц1эмрэ плъыфэц1эмрэ я тхык1эр.	1		
35.	Ц1эпапщ1э	1		
36.	Щхьэ ц1эпапщ1эхэр	1		
37.	Зыгъэлъагъуэ ц1эпапщ1эхэр	1		
38.	**Бзэм зегъэужьын. Изложенэ.**	1		
39.	Глаголым я спряженэ	1		
40.	Глагол префиксым теухуа гуры1уэныгъэ	1		
41.	Глагол префиксым теухуа гуры1уэныгъэ	1		
42.	Псалъэпкъым а- мрэ э – мрэ зэрыщатх	1		
43.	Псалъэпкъым а- мрэ э – мрэ зэрыщатх	1		
44.	Бзэм зегъэужьын.	1		

	Сочиненэ «ЗыплъыхьакIуэдызэрыкIуар».			
45.	Щыуагъэхэм елэжьын. Глагол.	1		
46.	Глагол.	1		
47.	Глаголым и зэманхэр.	1		
48.	УнафэщIыныгъэ глагол	1		
49.	**Къызэрапщытэ диктант.**	1		
50.	Глаголым и щхьэр	1		
51.	Глаголым и щхьэр	1		

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

Сертификат 726242342903868691666490759959119263676517201180

Владелец Теувова Ирина Хамидбиевна

Действителен С 12.09.2023 по 11.09.2024